

Kontrol med den erhvervsmæssige Afsvampning*).

Af Afdelingsbestyrer Chr. Stapel,
Statens plantepatologiske Forsøg, Lyngby.

Fra mange Aars Forsøg ved vi, at de kviksølvholdige Afsvampningsmidler er særdeles effektive mod alvorlige Sygdomme som Stinkbrand (*Tilletia caries*), Stængelbrand (*Urocystis occulta*), Stribesyge (*Helminthosporium gramineum*), Spiringsfusariose (*Fusarium spp.*) m. m. Ved de stadige Afprøvninger og Efterprøvninger af disse Midler ved Statens plantepatologiske Forsøg forlanges, at et Middel, for at kunne opnaa Anerkendelse, maa være i Stand til at reducere stærke Angreb paa 20—30 pCt. Stinkbrand, Stængelbrand eller Stribesyge til højst nogle faa Promille. Naar Afsvampningens Sag skal tales, besidder Kendsgerningen om en saadan, i Virkeligheden imponerende Effektivitet, imidlertid ikke saa megen Slagkraft, med mindre man staar over for virkelige Tilfælde af stærke eller faretruende Angreb af disse Sygdomme. Ser vi f. Eks. paa de af Kemikalieudvalget under Konsulent H. K. Olsens Ledelse fremskaffede Oplysninger om saadanne Angrebs Udbredelse i Kornmarker Landet over (se Tabel 1), vil disse Sygdomsprocenter paa ingen Maade kunne begrunde Afsvampning i et Omfang, som det praktiseres i Dag, og endnu mindre vil de kunne begrunde en yderligere Udvidelse af Afsvampningen til f. Eks. at omfatte alt Sædekorn hvert Aar.

*) Efter Foredrag ved Konsulentmødet paa Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole den 25. Februar 1944.

Tabel 1. Svampesygdomme i Kornmarker 1937—43.

(Undersøgelsen omfatter for Stinkbrand i Hvede 696 Marker, for Stængelbrand i Rug 1164 Marker, for Dækket Brand i Byg 941 Marker og for Stribesyge i Byg 2567 Marker Landet over).

Sygdoms- procent	pCt. Marker i Sygdomsgrupper			
	Stink- brand	Stængel- brand	Dækket Bygbrand	Stribe- syge
under 0,1	86	88	99	66
0,1—0,5	8	7	1	14
0,6—1,0	3	2	0	6
1,1—1,5	0	1	0	3
1,6—2,0	0	1	0	2
2,1—2,5	0	0	0	2
2,6—3,0	1	0	0	1
over 3,0	2	1	0	6

Naar man faktisk i det konsultatoriske Planteavlssarbejde gaar ind for en *Afsvampning af alt Sædekorn hvert Aar*, grunder dette sig derimod for Byggens, Havrens og Rugens Vedkommende ganske overvejende paa de af Kemikalieudvalget gennemførte Udbytteforsøg med Afsvampning af Saasædspartier, som netop bruges i Praksis, og som for den overvejende Dels Vedkommende maa karakteriseres som tilsyneladende sunde Partier. Ifølge Konsulent *H. K. Olsens* Beretninger om disse Forsøg kan Resultaterne sammenfattes som følger (Ber. om Planteavlssarb. i Landboforeningerne i Fyns Stift 1942):

	Antal Forsøg	Forsøg med sikre Udslag	Merudbytte i Forsøg med sikre Udslag	hkg/ha i Gnsn. af alle Forsøg
Byg, 1931—1942	129	48 0/0	2,1	1,0
Havre, 1932—1942	118	49 0/0	1,4	0,6
Rug, 1939—1942	61	62 0/0	1,5	0,9

For Hvede har vi ikke en tilsvarende Forsøgsrække at støtte os til, men naar Hvede-Afsvampningen har naaet et Omfang, der er væsentlig større end for nogen af de andre Kornarter, skyldes dette derimod først og fremmest Frygten for Angreb af Stinkbrand, der kan være yderst ødelæggende.

Naar man er kommet til det Resultat, at *Afsvampning af Sædekorn bør foretages*, melder det Spørgsmaal sig, hvorledes Afsvampningen udføres — der tænkes ikke her paa Metoderne: Nedsænkning, Overbrusning, Fugtning, Tørbejdsning eller Tørbejdsning med Støvbinding o. lign., heller ikke paa Spørgsmaalet, om man skal anvende en simpel, billig Blandetromle eller en dyr, kontinuerligt arbejdende Bejdsemaskine, men mere paa det *i denne Forbindelse principielle Spørgsmaal*, om man skal foretage Afsvampningen hjemme under eget Tilsyn og paa eget Ansvar, eller om man skal lade den foretage for Betaling i en af de saakaldte *Afsvampningsanstalter*.

I Foredragets Titel er brugt Udtrykket „erhvervsmæssig Afsvampning“, hvortil bemærkes, at Udtrykket næppe ubetinget er korrekt. Naar en Købmand, en Møller eller en Sædekornsforretning udfører Afsvampning som et Led i Tilberedningen af Saasæd, maa det karakteriseres som erhvervsmæssigt, men naar en Landboforening som et Led i den kontrollerede Fremavl afsvamper Saasæden, er det ikke erhvervsmæssigt i samme Forstand som før nævnt. Nu ligger Forholdet vel saaledes, at de landøkonomiske Foreningers Indsats i Reglen indskrænker sig til en Fremavlskontrol, medens Rensning, Afsvampning og Salg overlades til ren forretningsmæssig Ledelse, saaledes at Udtrykket erhvervsmæssig Afsvampning utvivlsomt dækker det meste af den Afsvampning, som ikke udføres hjemme.

Hver af disse Metoder, *Hjemmeafsvampning* og den *erhvervsmæssige Afsvampning*, har Fordele frem for den anden, men ogsaa Ulemper eller ligefremme Mangler, saaledes at Spørgsmaalet om, hvilken der er bedst, eller blot hvilken, der bør foretrækkes, ikke uden videre kan besvares. Der skal ikke her forsøges en Udredning *pro et contra*, men alene konstateres, at *den erhvervsmæssige Afsvampning har faaet en overordentlig Udbredelse og dermed vel ogsaa en tilsvarende stor Betydning i dansk Landbrug*.

Desværre findes der ingen officiel Statistik over Afsvampningsanstaltnes Antal og Omfanget af deres Arbejde, men jeg kan nævne, at vi ved Statens plantepatologiske Forsøg har Oplysning om mere end 700 Anlæg Landet over — vi kan maaske regne med, at der findes omkring 800 Anlæg ialt. (Om disses Fordeling, se Kortet paa Figur 1.) Vi kan ogsaa skønne, at det aarlige Salg

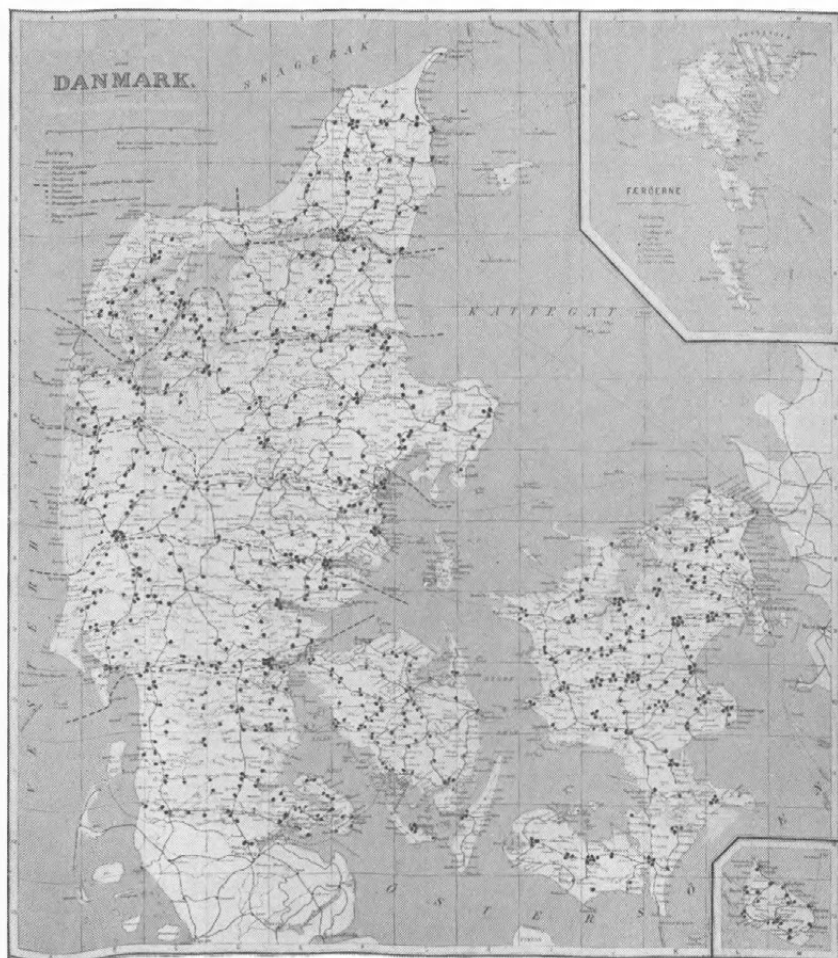

Fig. 1. Afsvampningsanstaltnes Udbredelse i Danmark.

af kvikselvholdige Afsvampningsmidler formentlig ligger omkring 130 Tons, hvoraf rundt regnet $\frac{2}{3}$ er Tørafsvampningsmidler. Af den resterende Trediedel Vaadafsvampningsmidler gaar en ikke uvæsentlig Del, vel ialt omkring 20 Tons til Afsvampning af Roefrø (Bedefrø) og Resten til Korn, ganske overvejende til Hjemmebejdsning. Paa Grundlag af disse Oplysninger sammenholdt med de anerkendte Brugsanvisninger for Afsvampningsdosis beregnes den aarlige Afsvampning til at omfatte ca. $1\frac{1}{4}$ Mill. hkg Udsædskorn eller vel hen mod 60 pCt. af det aarlige Saasædsforbrug. Knibes der i Praksis paa Dosis, betyder det naturligvis en forholdsvis Forøgelse af den samlede Mængde afsvampet Korn.

Spørgsmaalet er nu, hvor stor en Del af den samlede Afsvampning, der udføres paa Afsvampningsanstalterne. Med de Oplysninger, som foreligger for os, vil man skønne, at der i Øjeblikket afsvampes 3 Gange saa meget Korn paa Anstalterne som hjemme, nemlig rundt regnet 900 000 Tdr. paa Anstalter og godt 300 000 Tdr. hjemme, idet vi gaar ud fra, at langt det meste Tørafsvampningsmiddel bruges paa Anstalter og langt det meste Vaadafsvampningsmiddel (bortset fra, hvad der bruges til Roefrø) bruges til Hjemmeafsvampning.

Er disse Tal rigtige — jeg mener, at de i det mindste i Hovedsagen er rigtige — maa det indrømmes, at *Afsvampningsanstalterne er af den største Betydning for Landbrugets Forsyning med afsvampet Saasæd*. Man kan mene, at det er en uheldig Udvikling, saaledes som Afsvampningsanstaltnes Modstandere vil gøre det; men naar en saadan Udvikling har kunnet finde Sted i Løbet af en halv Snes Aar uden væsentlig offentlig Oplysning eller Agitation, maa der skønnes at ligge saadanne Fordele bagved, at det vil nytte lidet at stampe mod denne Udvikling. Naar der er Tale om Modstand mod denne Udvikling, er det vel iøvrigt Rensningen under denne kollektive Form og den med Rensningen forbundne Fare for Iblanding af fremmed Korn, der mere end Afsvampningen medfører Betænkeligheder. Det maa jo ikke over-

ses, at Rensningen af Saasæd ofte er det mest primære i disse Virksomheders Arbejde — det illustreres bl. a. ved, at der findes adskillige Rensserier uden tilknyttet Afsvampningsanlæg, men naar der foretages en Rensning, forekommer det baade rimeligt og fornuftigt, at der samtidig foretages en Afsvampning, der saa at sige kan foretages i samme Arbejdsgang uden nævneværdigt ekstra Arbejde.

Men Forudsætningen for, at man finder en saadan Tilkobling af Afsvampning fornuftig, er naturligvis, at der ikke kan rettes Indvendinger mod Afsvampningens Resultat.

I hvilket Omfang, der klages over den erhvervsmæssige Afsvampning, er næppe til at bedømme, idet Klager i de fleste Tilfælde forbliver et Anliggende mellem de 2 Parter, saaledes at de ikke behøver at komme til Offentlighedens Kundskab. Nogle kommer dog saa vidt. I Maanedsoversigten over Plantesygdomme for Juli 1942 beretter Konsulent *H. Mose Hansen*, Odense, at Angreb af Stribesyge er almindelig og undertiden selv i Marker, hvor Saasæden er købt som afsvampet Saasæd. I den jydsk Planteavlberetning for 1943 skriver Konsulent *Chr. Nielsen*, Vester Sottrup, at der i en Del Marker fandtes Angreb af Stribesyge og Stinkbrand, ogsaa i nogle Tilfælde, hvor Saasæden var indkøbt som afsvampet. Og han tilføjer: „Da der vel næppe har været noget i Vejen med Afsvampningsmidlerne, kan man sikkert gaa ud fra, at det er Saasædsforhandlerne, der enten har sparet paa Midlerne eller maaske i enkelte Tilfælde glemt at benytte disse.“ Og han slutter med: „Man maa have Opmærksomheden henvendt paa dette Spørgsmaal.“ I det sidste Nummer af Ugeskrift for Landmænd (Nr. 7, 1944) berettes der fra det østlige Sønderjylland i Serien „Fra den forløbne Uge“, at Planteavlskonsulenten advarer mod at lade afsvampe paa de offentlige Anstalter. Han tvivler paa, at de bruger tilstrækkelige Mængder af Afsvampningsmidlerne, idet han sidste Aar har set megen „offentlig afsvampet“ Byg med

Stribesyge. Konsulent *Buchreitz* taler ogsaa i den jydsk Planteavlberetning om Afsvampningens Svigten, der tydes som Mangel paa fornøden Omhu ved Arbejdets Udførelse. Men han nævner ikke, at det specielt drejer sig om den erhvervsmæssige Afsvampning.

Der anføres altsaa forskellige Grunde til Afsvampningens Svigten. Med Afsvampningsmidlerne er der saa megen baade biologisk og kemisk Kontrol, at der kan ses bort fra Mangel hos disse, for saa vidt Afsvampningen er udført godt; men her maa der ikke ses bort fra, at et Afsvampningsmiddel kan være uegnet til en given Afsvampningsmaskine grundet paa manglende fysisk Tilpasning — et Forhold jeg skal vende tilbage til.

En Nedsættelse af Dosis kan være en nærliggende Aarsag til svigtende Virkning. — Hvor der er saa haard Konkurrence mellem Afsvampningsanstalterne, at Prisen trykkes, kan man ikke se bort fra, at en Knibning paa Dosis kan forbedre Forretningen, men iøvrigt spiller dette Moment næppe saa stor Rolle, naar Kornprisen er høj, som det i Øjeblikket er Tilfældet, medens det maa formenes af større Betydning under et lavt Prisleje. Hvis der er Tale om, at Afsvampningsmidlet ligefrem glemmes, maa det sikkert komme ind under Begrebet „Mangel paa fornøden Omhu“ ved Afsvampningen, og det er maaske her, Manglen paa Omhu, de fleste Forsyndelser sker. Det er indlysende, at *der skal arbejdes omhyggeligt*, men her støder et nyt Moment til, nemlig Spørgsmaalet, om de Maskiner, som anvendes, virkelig arbejder tilstrækkelig sikkert selv ved fornøden Agtpaagivenhed fra Personalets Side. Det er et Spørgsmaal, som vi overhovedet ikke har tilstrækkeligt Materiale til Belysning af, og det maatte anses for meget ønskeligt, om *Statens Redskabsudvalg* kunde foranstalte Prøver med Afsvampningsmaskiner. Der er paabegyndt en Orientering med nogle Maskiner — men Prøverne skulde gerne omfatte i alle Tilfælde de hyppigst benyttede Fabrikater. M. H. t. disse kan jeg nævne, at der af de godt 700 os bekendte Maskiner

findes 94 pCt. beregnet til Tørafsvampning og kun 6 pCt. til Vaadafsvampning. Af 666 Tørafsvampningsmaskiner er 38 pCt. af det tyske Röper-Fabrikat og 5 pCt. af lignende tyske Fabrikater, 18 pCt. Vester-Aaby Maskiner, 16 pCt. fra Københavns Møllestensfabrik og 14 pCt. er simple Blandetromler. Hertil kommer yderligere de saakaldte Blandesiloer, der udgør 5 pCt. af de samlede Anlæg.

Naar en Maskine formaar at arbejde tilfredsstillende med eet Middel, men Arbejdet med et andet Middel er utilfredsstillende, er det da Maskinen eller Midlet, der er noget i Vejen med? Stillet op, som Spørgsmaalet her er formet, er det ikke svært at besvare, men hvis det uegnede Middel er egnet i en anden Maskine, og det egnede Middel uegnet, saa bliver Spørgsmaalet svært at besvare. Vi kan vist formulere et Svar saaledes, at hvad denne gensidige fysiske Tilpasning angaar, da er den Maskine bedst, der arbejder tilfredsstillende med alle eller de fleste Midler, og det Middel er bedst, der kan bruges i alle eller de fleste Maskiner. Naar der ikke er Tale om at købe en ny Maskine, men derimod om at anvende den Maskine, som nu en Gang er anskaffet, bliver Spørgsmaalet, hvilke Midler denne Maskine kan arbejde tilfredsstillende med. Ved en Kontrol med Afsvampningen vil en saadan mangelfuld Tilpasning mellem Maskine og Middel kunne afsløres, men iøvrigt skulde *Kontrollens egentlige Opgave være at afsløre eller ved sin blotte Tilstedeværelse at forebygge Arbejdsfejl, Sløseri, bevidst Underdossering* o. lign., medens man gerne skulde kunne forudsætte, at Maskinen kan arbejde tilfredsstillende. M. H. t. det sidste vil en Afprøvning af Maskinerne ved Statens Redskabs-Udvalg evt. under Medvirkning af *Kemikalieudvalget* eller af *Statens plantepatologiske Forsøg* kunne bringe en Klarhed, som vi i Øjeblikket mangler, og som formentlig maa anses for en Forudsætning for Indførelsen af en Kontrol med Afsvampningsarbejdets Udførelse.

Skal en Kontrol med Afsvampningen gennemføres, maa man først og fremmest have en Kontrolmetode, men de

fleste gør sig næppe klart, hvilke Vanskeligheder, der er forbundet med at finde en velegnet og økonomisk overkommelig Metode til dette Brug. I en Tid, hvor der undersøges i Titusindvis af Jordprøver og Frøprøver, finder man det saa lige til, at ogsaa en Kornprøve maa kunne undersøges for, om den er afsvampet eller ikke, eventuelt endog for Afsvampningsgraden. Men det er desværre ikke ligetil. Kemikerne kan afgøre, om der findes Kviksølv eller ikke og derved udtale sig om Sandsynligheden for Afsvampning, men de kan ikke foretage en kvantitativ Kviksølvbestemmelse, som kunde danne Basis for en Bedømmelse af Afsvampningsgraden.

For saa vidt det drejer sig om Tørafsvampning kan man, saaledes som det bruges i Tyskland, ved Hjælp af Afsvampningsmidlets Farvestof ved en Undersøgelse af Farvereaktionen sandsynliggøre, om der er afsvampet eller ikke, men Afsvampningsgraden (Normaldossering, Over- eller Underdossering) kan ikke bedømmes, uden at samtidige Prøver af det ubejdsede Korn og Afsvampningsmidlet foreligger, saaledes at der med disse Prøver kan foretages Kontrolafsvampninger til Sammenligning. Dette forudsætter imidlertid, at Prøveudtagningen foretages paa Afsvampningsanstalten, medens Arbejdet udføres, hvad der naturligvis komplicerer og fordyrer Prøveudtagningen meget væsentligt.

I Henhold til Bekendtgørelse af 9. December 1941 forlanges, at alle Afsvampningsmidler skal være tilsat 1 pCt. af et stærkt rødt eller blaat Farvestof, for Vaadafsvampningsmidler opløseligt i Vand, for Tørafsvampningsmidler opløseligt i Alkohol. En Forudsætning for, at et Farvestof kan danne Grundlag for en Bedømmelse af Afsvampningsgraden er naturligvis, at det er ensartet indblandet i Afsvampningsmidlet.

For saa vidt det drejer sig om fugtbejdset Sæd, anses en Farvereaktion for at være for usikker til Bedømmelsen, saaledes at man her sikkert maa bruge den af Tyskerne anvendte Metode, hvor Vægtdifferencen mellem

ubejdset og bejdset Korn, altsaa en Vægtdifferens paa 3—4 pCt. (foraarsaget af, at der er brugt 3—4 Liter Opløsning af Afsvampningsmidlet pr. 100 kg Korn), bruges som Maal for Afsvampningsgraden, idet Prøven da naturligvis maa udtages direkte ved Maskinen, hvorfra Prøver af saavel bejdset som ubejdset Korn straks maa lufttæt forsegles og forsendes til Analyse sammen med en Prøve af det brugte Afsvampningsmiddel i saavel opløst som ikke opløst Tilstand.

Saafernt der ikke kan findes enklere Metoder end disse beskrevne, maa der sættes et stort Apparat i Gang, for at Kontrollen kan gennemføres tilstrækkelig sikkert, hvorved bemærkes, at det Arbejde, som er forbundet med selve Undersøgelsen af de indsendte Prøver formentlig vil være det mindste og det, der er lettest at organisere, medens en Organisering af selve Prøveudtagningen forekommer betydelig vanskeligere at løse, saafremt der skal tages Hensyn til Omkostningerne.

I Tyskland, hvor en saadan Kontrol gennemføres, og hvor man tager omkring en halv Snes Prøver i hver Anstalt om Aaret, har man et lokalt Markpoliti til at foretage Prøveudtagningen. En saadan Institution, for hvem Opgaven er saa naturlig, har vi ikke herhjemme, og der ønskes næppe fra nogen Side, at vort Ordenspoliti skulde have med en saadan Opgave at gøre.

Der kan ansættes specielle Prøveudtagere eller Kontrollører, som hver faar et større Omraade tildelt; men betænk, hvor hyppigt en saadan Kontrollør vil rejse forgæves selv i de egentlige Afsvampningsmaaneder September og Januar—Marts. Det er jo som nævnt en Forudsætning, at Maskinen skal være i Gang, naar Prøveudtagningen sker. I en stor Sædekornsforretning vil Maskinen være i Gang i den normale Arbejdstid, maaske hver Dag i disse Perioder, men i en lille Anstalt vil en Maskine oftest staa stille, naar Kontrolløren kommer. Det kan nævnes, at ca. 200 eller rundt regnet $\frac{1}{3}$ af Anlæggene forbruger mindre end 30 kg Afsvampningsmiddel om Aaret

— det svarer vel til ca. 10 normale Arbejdsdage, saa til disse og iøvrigt talrige andre Anlæg vil en Kontrollør ofte indfinde sig forgæves, hvis han ikke er Virksomheden paa nærmere Hold.

Dette Forhold taler til Gunst for lokale Kontrollører, og hvem kan fortænke Interesserede i at lade Tanken falde paa Planteavlskonsulenterne, som i Forvejen er engagerede til lignende Kontrolvirksomhed, Kontrol med Kartoffelfremavl, med Hørmarker, med Frø o. s. v. Det skulde selvfølgelig ikke være et Arbejde, som paalægges Konsulenten, men den Institution, som skulde forestaa Arbejdet, kunde for et rimeligt Vederlag søge Samarbejde med Konsulenter, som bor bekvemt i Forhold til de Virksomheder, som skal kontrolleres.

Der melder sig ogsaa Spørgsmaalet, om en eventuel Kontrol skal være obligatorisk eller frivillig — de fleste vil vel — i det mindste til at begynde med — være stemt for en frivillig Kontrol, f. Eks. noget i Lighed med Statsfrøkontrollens selvvirkende Kontrol.

Endvidere kommer Spørgsmaalet om, hvem der kunde forestaa Kontrollen — Tanken kunde falde paa Statsfrøkontrollen, men det var maaske mere naturligt, at Kemi-kaliekontrollen, der fører Tilsyn og Kontrol med Afsvampningsmidlers og andre Bekæmpelsesmidlers kemiske Sammensætning og Salg, fik overdraget denne Opgave, som vilde være et forholdsvis naturligt Led i det allerede eksisterende Arbejde.

Men alle disse Enkeltheder saavel som det store og egentlige, om der skal foretages Kontrol eller ikke, bør overvejes nøje inden de kompetente Instanser træffer Beslutninger i Sagen, men vi har ved Statens plantepatologiske Forsøg ment det af Betydning at gøre opmærksom paa nogle af disse Problemer, bl. a. for at vise, at Gennemførelsen af en Kontrol er forbundet med Vanskeligheder, som ingenlunde er uovervindelige, men Problemet er maaske mere kompliceret, end man paa Forhaand kunde formode. Paa Planteavlsaarsmødet i 1943, hvor Landbru-

gets Organisationer var repræsenteret, bragte Forstander E. Gram Spørgsmaalet paa Bane, og det blev vedtaget, at Statens plantepatologiske Forsøg skulde fortsætte Undersøgelserne over, hvorledes Kontrollen kunde udføres, bl. a. ogsaa Spørgsmaalet, om der kunde findes enklere Metoder til Kontrol, end de her skitserede.

Oversigt.

Alvorlige Sygdomme som Stinkbrand i Hvede, Stængelbrand i Rug, Stribesyge og Dækket Brand i Byg samt Spiringsfusariose i alle Kornarter holdes effektivt nede ved Afsvampning med kviksølvholdige Afsvampningsmidler. Hvor Afsvampning undlades, kan disse Sygdomme reducere Udbyttet meget væsentligt. Udbytteforsøg i den sidste halve Snes Aar har endvidere vist, at tilsyneladende sundt Sædekorn giver et Merudbytte for Afsvampning, saaledes at man, uanset om man kan se Sygdom i Kornet eller ikke, bør *afsvampe alt Sædekorn hvert Aar*.

Paa Grundlag af Kemikalieforbruget skønnes det, at der i Øjeblikket afsvampes omkring $1\frac{1}{4}$ Mill. hkg Sædekorn om Aaret, svarende til godt Halvdelen af det aarlige Saasædsforbrug. Heraf skønnes $\frac{3}{4}$ at blive afsvampet i de saakaldte Afsvampningsanstalter, saaledes at disse spiller en overordentlig stor Rolle for Forsyningen med afsvampet Sædekorn.

Desværre lyder der ikke sjældent Klager over Afsvampningens Effektivitet, og dette medfører fra mange Sider Ønsket om Kontrol med den erhvervsmæssige Afsvampning. En saadan Kontrol er desværre omstændelig, idet man ikke uden videre kan afgøre, om en udtaget Prøve er afsvampet eller ikke, og navnlig bereder det Vanskelighed at fastslaa Afsvampningsgraden (Normaldosering, Over- eller Underdosering). Ved Prøveudtagning direkte fra Maskinen er det dog mulig at fastslaa Afsvampningsgraden, naar der samtidig til Undersøgelse tages Prøver af saavel ubejdset Korn som Afsvampningsmiddel.

Før en Kontrol kan iværksættes, bør man dog kende de anvendte Afsvampningsmaskiners Arbejdsevne, ikke mindst med Hensyn til regelmæssig Fordeling af Afsvampningsmidlerne, og herover forbereder Statens Redskabsforsøg en Afprøvning. Samtidig forsøges det ved Statens plantepatologiske Forsøg at finde enklere og sikrere Metoder til en Kontrol med Afsvampningen.